METSÄTALOUS

Infra ei toimi, logistiikka ei toimi, metsissä on ulkomaista orjatyövoimaa ja monin paikoin vastuukysymykset ovat auki. METSÄVALTUUSKUNNAN JÄSEN TIINA MORRI

Valtuuskunta tivasi keinoja puunkäytön lisäämiseksi

MTK:n metsävaltuuskunnan kokous pureutui puun kysyntään ja metsänomistajien edunvalvontaan kansainvälisessä metsäpolitiikassa.

Puun kysynnän lasku herätti huolta MTK:n metsävaltuuskunnan 70-vuotisjuhlakokouksessa tiistaina Helsingissä.

”Pohjois-Suomessa on tarjottu leimikoita asfalttitien varresta, mutta ostajaa ei löydy. Mitä MTK aikoo tehdä asialle?” kysyi **Eero Törmänen.**

Kun teollisuus vetäytyy pohjoisesta, puu ei tahdo mennä enää kaupaksi. Energiapuuksikaan ei kannata myydä, kun lämpölaitokset ovat kaukana. Niin sanottu nollaraja tulee koko ajan etelämmäksi.

MTK:n puheenjohtajan **Juha Marttilan** mukaan ponnistuksia puunkäytön lisäämiseksi tehdään kovalla paineella.

”Puurakentaminen on hyvä esimerkki siitä, miten yhteistyöllä saadaan hyviä tuloksia. Bioenergia-ala voisi ottaa oppia ja uskaltaa investoida rohkeasti nyt kun suhdanteetkin ovat matalalla”, Marttila totesi.

Marttila harmitteli myös, ettei valtiovarainministeriö ymmärrä metsäsektorin mahdollisuuksia työllisyyden lisääjänä. Lisäksi ympäristöministeriö hankaloittaa metsäelinkeinon harjoittamista kaavoituksella.

Hän oli myös kovin huolissaan tiemäärärahojen leikkauksista, jotka rapauttavat eniten juuri puunkuljetusten kannattavuutta.

Mikko Tiirolan mielestä Björn Walhroosin haikailema paluu metsän pinta-alaverotukseen ei ole järkevää.

Metsänomistajuudesta yritystoiminnan kaltaista

MTK:n metsävaltuuskunta haluaa kehittää metsätaloutta yrittäjämäiseen suuntaan, jotta puun käyttö lisääntyisi ja metsäteollisuuteen saataisiin uusia investointeja.

MTK aikoo hallitusohjelman välitarkistuksen yhteydessä esittää yhteisöverokantaan ja yrittäjäeläkemaksuun siirtymistä niille metsänomistajille, jotka kehittävät metsätalouttaan yrittäjämäiseen suuntaan, metsävaltuuskunnan puheenjohtajan **Mikko Tiirola** kertoi.

Esimerkiksi metsätilan omistajanvaihdoksia pitää Tiirolan mukaan edistää ulottamalla sukupolvenvaihdoshuojennukset maatilojen tapaan myös metsätiloille sekä kasvattaa metsätilojen keskikokoa.

Metsänomistajien keski-ikä on nyt noin 60 vuotta.

”Minkään muun teollisuuden alan kuin metsäteollisuuden raaka-ainehuolto ei ole valtaosin eläkeläisten käsissä”, Tiirola hämmästeli.

”Jos kaikki metsänomistajat kävisivät puukauppaa samalla intensiteetillä kuin maanviljelijä-metsänomistajat, puuta tulisi markkinoille 8 miljoonaa mottia lisää.”

”Keinot yrittäjämäisen metsätalouden edistämiseksi on moneen kertaan mietitty. Nyt tarvitaan vain päätöksiä”, hän vaati.

Puunkäyttöä ei saa rajoittaa

Tiirola muistutti, että metsäelinkeinoon vaikuttavia päätöksiä tehdään paljon Suomen ulkopuolella.

”Viimeksi tuli rikkidirektiivi. EU:ssa ei tulisi pohtia biomassaa tai avohakkuun sallittavuutta, vaan konkreettisia toimia metsäelinkeinon parantamiseksi.”

Kotimaassa valtiovallan tulisi hänen mukaansa poistaa puunkäytön lainsäädännöllisiä esteitä esimerkiksi julkisessa rakentamisessa.

Timo Junnila Länsi-Suomesta esitti huolensa Euroopan yhteisestä metsäsopimuksesta, jota parhaillaan laaditaan.

MTK:n kansainvälisten metsäasioiden asiantuntija **Janne Näräkkä** kuitenkin vakuutti, ettei siitä tarvitse olla huolissaan.

”Kestävän metsätalouden kriteerit ovat puolustustyökalu muun muassa ilmastosopimuksia vastaan. Venäjä on neuvotteluissa mukana ja ajaa vahvasti taloudellisen kannattavuuden näkökulmaa. Suomalaisten metsänomistajien toimintaan tämä sopimus ei vaikuta.”

SUVI NIEMI
ANTTI HIRSAHO

LINJAUKSET

MTK:n metsälinjan toimintasuunnitelma

Metsätalouden toimintaedellytyksiä parannetaan vaikuttamalla metsä- ja ympäristölainsäädäntöön, kannustamalla metsäyrittäjyyteen ja kehittämällä energiapuun kannustinjärjestelmää.
Vahvistetaan Metsänomistajat-brändiä ”Edunvalvontaa puunjuurelta Brysseliin”.
Edistetään kotimaista puun käyttöä uusilla investoinneilla. Keinoja ovat esimerkiksi puurakentamisen edistäminen ja sähköisen puumarkkinapaikan avaaminen.
Huolehditaan perhemetsätalouden eduista kansainvälisessä metsäpolitiikassa, jotta metsien hoito ja käyttö määräytyy omien tavoitteiden mukaisesti.

”Rikkidirektiivistä on opittu”

Metsävaltuuskunnan juhlakokoukseen valtiovallan tervehdyksen tuonut pääministerin valtiosihteeri **Olli-Pekka Heinonen** sanoo, että Suomen tulee jatkossa olla tarkempi kansainvälisten sopimusten kanssa.

”Rikkidirektiivi nukuttiin ohi, ja Suomi jäi yksin omine näkemyksineen. Se ei tule olemaan viimeinen hanke, jolla on merkittävää vaikutusta Suomen elinkeinoelämän kannalta.”

Heinonen vastasi metsävaltuuskunnan pohjoisimman jäsenen **Eero Törmäsen** huoleen puuntuotannon kannattavuudesta Lapissa. Törmäsen mukaan puun kysyntä on pohjoisessa heikentynyt dramaattisesti.

Tiedustelut nollarajasta ja mahdollisuudesta saada omistajille ehdotetun myyntipakon lisäksi yhtiöille ostopakko jäivät vastaamatta. Heinonen lupasi välittää asian hallituksen tietoon.

”Tarvitsemme investointeja”

Puheessaan Heinonen muistutti Suomen poikkeuksellisuudesta.

”Valtaosa metsistä on yksityisomistuksessa ja metsänomistajia on paljon. Omistajarakenne ja metsän keskipintaala tuovat omat haasteensa metsäalalle.”

Heinonen väläytti, että Suomeen on kehittymässä Euroopan johtava biotaloussektori. Metsäala on hänen mukaansa edelleen merkittävä osa kansantaloutta.

”Tarvitsemme uusia investointeja puuta käyttäville toimialoille. Suomi on toimintaympäristönä hyvä ja meillä on hyvät mahdollisuudet saada niitä.”

Maaseudun kehittämisrahojen säilymistä aiemmalla tasolla Heinonen pitää tärkeänä. Osa niistä päätyy hänen mukaansa myös metsätalouteen.

JAANA KANKAANPÄÄ

Metsävaltuuskunnan jäsen Tiina Morri kysyi, miten yrittäjämäistä metsänomistajuutta edistää se, että kaikki työt teetetään metsänhoitoyhdistyksellä.

Terveiset hallitukselle

Mikko Lassila ja **Antti Teivaala** olivat huolissaan ympäristöhallinnon päätösten vaikutuksesta metsätalouteen. Lassila moitti harvaan asuttujen alueiden kaavoittamisen kahlitsevan metsämaan käyttöä ja Teivaala pelkäsi hämärän luonnonarvokäsitteen vaikeuttavan metsäelinkeinoa.

Heinonen ei uskaltanut vastata epäilyihin hallituksen puolesta, mutta sanoi kertovansa terveiset perille.

Tiina Morri lateli kovasanaista kritiikkiä Heinosen optimistisesta puheesta.

”Infra ei toimi, logistiikka ei toimi, metsissä on ulkomaista orjatyövoimaa ja monin paikoin vastuukysymykset ovat auki.”

Heinonen vastasi pitävänsä infrastruktuurin perusverkkoa suhteellisen hyvänä.

ANTTI HIRSAHO

Juha Marttila: Ilmastolaki ei paranna kilpailukykyä

Suunnitteilla oleva ilmastolaki tuo lisäsääntelyä ja rasitetta metsänomistajille, vaikka turhaa byrokratiaa on juuri saatu karsittua, harmitteli MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila** MTK:n metsävaltuuskunnan kokouksessa.

”Ilmastolailla asetettaisiin päästövähennystavoitteet päästökaupan ulkopuolisille elinkeinoille, siis myös metsätaloudelle. Metsätalouden kilpailukykyä se ei ainakaan paranna.”

Marttilan mukaan ilmastotoimet on jo tehokkaasti sisällytetty osaksi kansallista metsäohjelmaa. Hän vieroksuu ajatusta, että ympäristöministeriö alkaisi määrätä metsien hiilinieluista eli käytännössä siitä kuinka paljon, missä ja millä menetelmällä puuta saa hakata.

Durbanin ilmastokokouksessa noin vuosi sitten Suomen suuret metsänielut kääntyivät laskennalliseksi päästöksi, koska tilavuuden sijaan metsiä mitattiin pinta-alan perusteella.

Siitä uhkaa tulla Suomelle vuosittain kymmenien miljoonien eurojen lasku.

EU:n yksipuolisten ilmastositoumusten vaikutuksia ja riskejä taloudelle ja teollisuuden kilpailukyvylle ei ole arvioitu, Marttila totesi. ”Mitäpä jos rajoitusten sijaan kokeiltaisiinkin kannustavaa lähestymistapaa: Metsien hiilinielun taloudellinen arvo on jopa satoja miljoonia euroja vuodessa. Jos metsien hiilinieluista tulisi kansainvälistä kauppatavaraa, tarjoutuisi metsänomistajille mahdollisuus saada korvaus tuottamastaan ilmastonsuojelupalvelusta”, hän ehdottaa.

SUVI NIEMI

Valtuuskunta jakoi kaksi ansiomerkkiä

Metsävaltuuskunta luovutti tiistain juhlakokouksessaan kaksi kultaista ansiomerkkiä.

Bo Storsjö on pitkäaikainen jäsen metsänhoitoyhdistysten ja muissa luottamustehtävissä. Tällä hetkellä hän toimii Rannikon metsänomistajien liiton ja Österbottenin metsänhoitoyhdistyksen puheenjohtajana.

Kiitospuheessaan hän perusteli pitkää järjestöuraansa sanoin ”edunvalvonta ei ole mitään kvartaalitaloutta”.

Juha ”Koltta” Aaltoila on Maaseudun Tulevaisuuden pitkäaikainen metsätoimittaja. Useampia ansiomerkkejä lyhyessä ajassa kerännyt mies nauratti valtuuskuntaa kiitoksillaan.

”Välillä tuntuu, että yrittävät leimata näillä merkeillä minut niin huolella, että joudun varmasti kaadetuksi, enkä kirjoita enää mitään.”

ANTTI HIRSAHO

Juha Aaltoila ei lopeta kirjoittamista, vaikka saisi kuinka paljon palkintoja. Bo Storsjö oikealla.

Viro kannustaa puukauppaan verohelpotuksin

TALLINNA (MT)

Viro kannustaa metsänomistajia puukauppoihin, sillä monin paikoin talousmetsät ovat huonossa kunnossa.

”Metsiä hakataan liian vähän, ja monissa taimikoissa on pahoja hirvituhoja”, Viron metsänomistajajärjestön puheenjohtaja **Jaanus Aun** toteaa.

Hakkuumäärä Virossa on kaksi kolmasosaa vuotuisesta kasvusta. Suomessa käyttöaste on vain puolet.

Tämän vuoden alusta lähtien puun myyjän ei tarvitse Virossa maksaa lainkaan puunmyyntiveroa, mikäli hän käyttää myyntitulot metsiensä kunnostukseen, esimerkiksi taimikonhoitoon tai pystykarsintaan.

Tulot pitää käyttää kolmen vuoden sisällä.

Muussa tapauksessa myyntituloista joutuu maksamaan 21 prosenttia veroa.

Viron valtio tukee myös paikallisten metsänhoitoyhdistysten toimintaa, jotta metsänomistajat kiinnostuisivat omaisuutensa hoidosta. Nykyisin vain muutama prosentti metsänomistajista kuuluu paikalliseen yhdistykseen.

Aun kertoi Viron metsätaloudesta ja metsänomistuksesta perjantaina suomalaisten metsänhoitoyhdistysten valtuutettujen matkalla Tallinnassa.

Sahatukin kysyntä hyvä

Aunin mukaan sahatukin markkinat ovat Virossa hyvät. Kysyntä ylittää tarjonnan, ja havutukin tehdashinta on kohonnut jopa 66 euroon kuutiolta.

Viron kuitupuusta suurin osa viedään Pohjoismaihin.

”Havukuidun hinta satamassa on nyt vain 30–34 euroa kuutiolta, mutta koivukuidusta maksetaan jopa 40 euroa”, Aun kertoo.

» Havukuidun hinta satamassa on nyt vain 30–34 euroa kuutiolta, mutta koivukuidusta maksetaan jopa 40 euroa.«

JAANUS AUN

LUVUT

Viron metsistä puolet yksityisillä

Neuvostoaikana 1940-1991 valtio omisti kaikki metsät. Itsenäistymisen jälkeen maita palautettiin yksityiseen omistukseen.
Miljoona hehtaaria eli puolet metsäpinta-alasta on nykyisin yksityisomistuksessa.
Yksityisiä metsänomistajia on noin 97 000, joista 2 500 kuuluu paikalliseen metsänhoitoyhdistykseen.
Kaukana metsistään asuu 60 prosenttia metsänomistajista.
Metsälön keskikoko on noin 10 hehtaaria.
971 suomalaista omistaa metsää Virossa.

Energiapuusta on tällä hetkellä ylitarjontaa, sillä Eesti Energia lopetti hakkeenpolton. Uusia sähkön- ja lämmöntuotannonlaitoksia pitäisi kuitenkin perustaa, sillä neljännes maan energiankulutuksesta on määrä tuottaa uusiutuvilla vuoteen 2020 mennessä.

”Energiapuun tukiin tarvitaan selkeitä raameja”, Aun peräänkuuluttaa.

SUVI NIEMI